

บทคัดย่อ

170316

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ปัญหาทางกฎหมายของธุรกิจร่วมบริการกับ

บริษัท ขนส่ง จำกัด

ชื่อผู้เขียน : นางสาวเบญจวรรณ ธรรมรัตน์

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2548

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์ ดร. สุมาลี วงษ์วิจิตร

ประธานกรรมการ

2. อาจารย์สุวรรณชาติ สุตรสุวรรณ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายของธุรกิจร่วมบริการกับบริษัท ขนส่ง จำกัด ซึ่งเกิดจากการที่บริษัท ขนส่ง จำกัด ในฐานะที่เป็นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้นำสิทธิการประกอบการขนส่งประจำทางในเส้นทางเดินรถหมวด 2 ที่ได้รับมาจากกรมการขนส่งทางบกแต่ผู้เดียว มาให้ภาคเอกชนเดินรถร่วมด้วยวิธีการทำสัญญาารร่วม โดยที่ไม่มีกฎหมายให้อำนาจไว้โดยเฉพาะ อีกทั้ง สัญญาร่วมดังกล่าว บริษัท ขนส่ง จำกัด เป็นฝ่ายกำหนดข้อสัญญา ซึ่งไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 และมีข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้ประกอบการร่วม นอกจากนี้ บริษัท ขนส่ง จำกัด ยังมีอำนาจเพียงฝ่ายเดียวในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาร่วมได้ตลอดเวลา รวมถึงการออกกฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง มาบังคับใช้กับรถร่วม โดยไม่มีหน่วยงานใดตรวจสอบด้วยเหตุดังกล่าว ผู้ประกอบการร่วมจึงต้องรับภาระหน้าที่และค่าธรรมเนียมในอัตราที่สูงกว่ากฎหมายกำหนดมาก ทำให้ต้นทุนในการดำเนินธุรกิจสูงกว่าที่ควรจะเป็น ในขณะที่อัตราค่าโดยสารที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดไว้ตั้งแต่ พ.ศ. 2535 ก็ไม่สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน ผู้ประกอบการร่วมจึงหาทางลดต้นทุนลง ในรูปของการ

บริการที่ด้อยคุณภาพ และประหยัดค่าใช้จ่ายด้วยวิธีการต่าง ๆ ส่งผลให้มาตรฐานการบริการของรถร่วมอยู่ในระดับต่ำ และเกิดผลกระทบต่อผู้โดยสารโดยตรง

จากสภาพการณ์ดังกล่าว จึงก่อให้เกิดปัญหาทางกฎหมายหลายประการ ทั้งในด้านการตีความและการบังคับใช้ อาทิเช่น การตีความสัญญาารร่วม ที่มีความคาบเกี่ยวระหว่างสัญญาทางปกครองกับสัญญาทางแพ่ง ซึ่งพบว่าสัญญาารร่วมเป็นสัญญาทางแพ่งที่ต้องอยู่ภายใต้หลักกฎหมายเอกชน แต่บริษัท ขนส่ง จำกัด กลับมีเอกสิทธิ์หรืออำนาจเพียงฝ่ายเดียวเหมือนฝ่ายปกครองในสัญญาทางปกครอง ทำให้สัญญาารร่วมถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมได้ตลอดเวลา จนมีปัญหาเกี่ยวกับการมีผลบังคับใช้สัญญาารร่วม นอกจากนี้ ยังมีปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 กับรถร่วมบริการ ซึ่งไม่ได้ถูกบังคับในฐานะเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งเหมือนบริษัท ขนส่ง จำกัด รวมถึงปัญหาอื่นในการดำเนินธุรกิจรถร่วมด้วย

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องตรากฎหมายว่าด้วยการขนส่งประจำทางขึ้นเป็นพิเศษใช้บังคับกับบริษัท ขนส่ง จำกัด และผู้ประกอบการรถร่วมโดยตรง เพื่อแก้ไขปัญหาคาบเกี่ยวของสัญญาารร่วม อำนาจหน้าที่และสถานะของบริษัท ขนส่ง จำกัด และผู้ประกอบการรถร่วม เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเป็นธรรม โดยให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ประการสำคัญ เพื่อให้ผู้โดยสารได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย ในราคาที่เป็นธรรม อันจะส่งผลให้ธุรกิจเดินรถได้รับการพัฒนาทัดเทียมกับนานาอารยประเทศต่อไป

ABSTRACT

170316

**Thesis Title : Legal Problems Related to Business Dealings between
Private Bus Pooling Services and the Transport Co., Ltd.**

Student's Name : Miss Benjawan Thamarat

Degree Sought : Master of Laws

Academic Year : 2005

Advisory Committee

1. Assoc. Prof. Dr. Sumalee Wongwittit Chairperson

2. Mr. Suwannachart Sutarasuwan

The purpose of this thesis is to study and analyze legal problems related to the Private Bus Pooling Services (PBPS) and the Transport Co., Ltd. (Transport Company). These problems arose from the granting of the exclusive rights (by the Land Transport Department) to the Transport Company to operate bus services. Later a contract (the "Contract") was entered into between the Transport Company and the PBPS without any supporting legal authority. The Contract gives the PBPS exclusive rights to operate bus services on Section 2 bus routes.

In addition, certain terms and conditions of the Contract are not consistent with the Land Transport Act B.E. 2522 and are unfair to the PBPS. The Transport Company retains the sole right to revise the Contract in its own

discretion. The Transport Company also retains the right to promulgate rules, regulations and orders pursuant to the Contract without the scrutiny of any agencies. With all these incidents, the PBPS is burdened with the obligations and payment of excessive fees which are higher than the rates fixed by the law. As a result the cost of the business operations of the PBPS will become higher than it should be while the rates of bus fare stipulated by the Department of the Land Transport since B.E. 2535 do not correspond to the current economic circumstances. As such the PBPS is trying to minimize its operational costs by lowering its service quality, rendering the PBPS's services lower than the normal standards. This circumstance produces an undesirable effect upon the passengers.

In view of the foregoing circumstances, several legal problems have been created, both in terms of the interpretation of the Contract and its enforcement whether the contract is an administrative contract or a contract under the regular rules of civil law. It was found that the Contract is a civil law contract, so it is under the province of the civil law principles. In spite of this interpretation (the Contract was found to be a civil law contract), it was found that the Transport Company, which retains the sole right to revise the Contract (as it can revise any administrative contract), currently has problems with regard to the enforcement of the Contract. Furthermore, there are problems with the enforcement of the Land Transport Act as it pertains to the PBPS because the PBPS is not the entity which possesses the license to

operate the transport business. The Transport Company retains this license.

There are also some other problems related to the business operation of the PBPS itself.

Therefore, legislation specifically dealing with busing should be introduced to eradicate the ambiguity of the Contract. The status of the Transport Company, including its function and authority, should be more clearly defined and fair. At the same time the legislation should be extended to cover the operators of the PBPS and its drivers and be more attuned to the current economic circumstances. Most importantly, the passengers must be able to enjoy fast and safe bus services at a fair cost while enabling the busing business to be fully developed at the same pace as in other civilized nations.